

Številka: 092-86/2020-5 (014)
Ljubljana, dne 24. 11. 2020

SREBRNA NIT
Vipotnikova ulica 13

1211 Ljubljana

srebrna.nit@gmail.com

Zadeva: **Srebrna nit – javno pismo**

Spoštovani!

V nadaljevanju vam odgovarjamo na vaše javno pismo.

1. Trditev, da se podatki skrivajo nikakor ne drži.

Na NIJZ smo julija 2020, ko so se po pomladanskem valu, ponovno začele pojavljati okužbe v DSO (DSO Hrastnik, DSO Vipava) vpeljali spremljanje (surveillance) okužb v SVZ/DSO. V to spremljanje je trenutno vključenih že 97 posameznih DSO.

Odgovorne osebe dnevno, do 9.ure zjutraj poročajo o številu opravljenih testov pri stanovalcih/zaposlenih, o številu novih pozitivnih COVID-19 stanovalcev/zaposlenih, številu napotenih stanovalcev v bolnišnico in številu umrlih stanovalcev v DSO/v bolnišnici.

Zbrane podatke dnevno pošiljamo ključnim deležnikom.

Do 17. 11. 2020 je bilo pri stanovalcih DSO opravljenih 29.885 testov, od tega je bilo potrjenih 3977 primerov COVID -19 (13%). Umrlo je 413 stanovalcev DSO (198 v bolnišnici in 215 v DSO).

V zadnjih 14 dnevih od 4.11. do 17.11. so se v DSO razmere poslabšale.

V tem obdobju je bilo pri stanovalcih DSO potrjenih 2140 primerov COVID-19 (11% vseh potrjenih primerov v tem obdobju), umrlo je 228 stanovalcev pri katerih je bila potrjena okužba s SARS-CoV-2 (48% vseh smrti v tem obdobju).

2. Obiski

Popolna zapora DSO ni ustrezen javnozdravstveni ukrep, svetuje pa se omejitve in nadzorovani obiski. Omogočanje obiskov v DSO je v situaciji, ko je po vsej državi in skoraj v vseh domovih razširjenost Covida-19 velika, zelo zahtevna naloga. Zahtevna predvsem z vidika zagotavljanja varnosti stanovalcev in zaposlenih, ki pa mora biti uravnotežena s potrebo stanovalcev po stikih z družino in prijatelji.

Vodstvo zavoda ima glede na posebnosti v posamezni ustanovi (arhitektura objekta, razpoložljivost osebja, zaščitne opreme, posebnosti in število stanovalcev ter trenutno epidemiološko situacijo COVID-19 v ustanovi) možnost postaviti svoje kriterije glede pogostnosti obiskov, dolžine obiskov, števila obiskovalcev na stanovalca naenkrat in podobno.

Če DSO v določenih trenutkih ne zmore nadzorovati obiskov po predpisanih navodilih, je skrajni ukrep začasno zaprtje DSO, da se epidemiološke razmere uredijo ter nato ponovno odprtje za nadzorovane obiske.

Ker je vsak dan več oseb, ki so COVID-19 preboleli, prav tako tudi stanovalcev, je lahko eden od kriterijev, na podlagi katerega se omogoči obisk »preboletje Covida. Čeprav še ni popolnoma jasno, koliko časa traja imunost po preboletju, je ponovna okužba v naslednjih treh mesecih malo verjetna.

Tudi uporaba hitrih **antigenskih testov**, ki imajo hiter čas obrata (15 min) lahko omogoča sproščanje obiskov. **Hitri antigenski testi** imajo na splošno nižjo občutljivost, vendar podobno specifičnost za odkrivanje SARS-CoV-2 v primerjavi s testi verižne reakcije s polimerazo (RT-PCR).

Ti testi so namenjeni predvsem testiranju simptomatskih oseb (znotraj 5 dni po pojavu simptomov). Antigenskih testov se ne bi smelo uporabljati za določanje trajanja previdnostnih ukrepov (izolacija, vrnitev na delo).

Podatki o uspešnosti antigenskih testov pri **asimptomatskih osebah so omejeni**, zato je potrebno na nacionalnem nivoju določiti kriterije za izbiro antigeneskega testa (specifičnost, občutljivost), ter za interpretacijo testa, ki jih je pri tem potrebno upoštevati. Izbira antigenskih testov ne sme biti prepuščena posameznemu DSO.

V nekaterih državah kot npr. Nemčija, lahko obiskovalci vstopajo v DSO na podlagi opravljenega hitrega antigeneskega testa tik pred vstopom. Test velja samo za tisti dan, ob naslednjem obisku ga je potrebno ponovno opraviti.

Pri odpiranju DSO za obiskovalce je potrebno upoštevati tudi specifiko stanovalcev, ki zahtevajo več pozornosti, tako s stani zaposlenih kot tudi njihovih svojcev. To so zagotovo osebe z demenco.

Demenca ne poveča tveganja za COVID-19. Vendar vedenje, povezano z demenco poveča tveganje za **izpostavljenost** COVID -19. Poleg tega so osebe z demenco običajno tudi starejše osebe s pridruženimi kroničnimi obolenji, kar pa lahko poveča tveganje za COVID-19.

Demenca pri stanovalcu DSO je zagotovo stanje, ki narekuje izjeme, ki bi jih morali upoštevati in omogočiti vključitev predvsem družinskega člana ali druge usposobljene osebe, pri izvajanju vsakodnevnih opravil pri stanovalcu (hranjenje, nega), ali kadar se pri stanovalcu pojavijo spremembe ali poslabšanje stanja, kot so npr. odklanjanje hranjenja in bi s pomočjo bližnjih svojcev to stanje lahko izboljšali.

Obiski in pomoč pri opravljanju vsakodnevnih opravil pri dementnem stanovalcu morajo biti vnaprej dogovorjeni, obiskovalec mora biti zdrav, brez pozitivne epidemiološke anamneze. Dosledno je potrebno upoštevati standardne higienske postopke za obvladovanje okužbe s COVID-19.

Z lepimi pozdravi,

Center za nalezljive bolezni (CNB)

Poslati:

- naslovníku, elektronsko

